

**RYNEK KSIĄŻKI
W POLSCE**

2012

P A P I E R

**RYNEK KSIĄŻKI
W POLSCE**

2012

P A P I E R

Piotr Dobrołęcki
współpraca: Daria Dobrołęcka

ze specjalnym appendixem
Stefana Jakucewicza

© Copyright by Piotr Dobrołęcki, 2012
© Copyright by Biblioteka Analiz Sp. z o.o., 2012

*Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie lub reprodukcja
jakiegokolwiek fragmentu tej książki wymaga pisemnej zgody wydawcy.*

Redakcja: Łukasz Gołębiewski

Korekta: Joanna Ożóg

Projekt okładki: Grzegorz Zychowicz | Tatsu

Opracowanie graficzne: Grzegorz Zychowicz | Tatsu

Łamanie: TYPO

Druk i oprawa: OZGraf Olsztyńskie Zakłady Graficzne

Wydrukowano na papierze Speed-E **INTERNATIONAL** **PAPER**

Dofinansowano ze środków
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

ISBN 978-83-62948-85-7

Wydanie I
Warszawa 2012

Tom LXIII w serii „Raporty”

Biblioteka Analiz

Biblioteka Analiz Sp. z o.o.
00-048 Warszawa
ul. Mazowiecka 6/8 pok. 416
tel./fax +48 22 828 36 31
www.biblioteka-analiz.pl

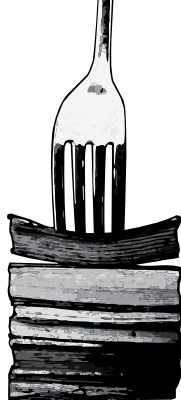
Firma jest członkiem Polskiej Izby Książki

Spis treści:

Wstęp	9
Bieg na orientację	13
Producenci i dystrybutorzy	13
Źródła i materiały	
Rozdział pierwszy. Papier do książek	15
Masy włókniste	18
Papier	20
Rodzaje i parametry papieru	27
Tektura introligatorska na okładki	31
Rozdział drugi. Mity o przemyśle papierniczym	33
Rozdział trzeci. Rynek papieru na świecie, w Europie i w Polsce	39
Wstęp	41
Rynek światowy.	47
Drewno	47
Masy włókniste.	48
Makulatura	50
Papier i tektura	51
Spadki i wzrosty	55
Najwięksi producenci	59
Prognozy i inwestycje	61
Masy włókniste	65
Makulatura	68
Papier i tektura.	69
Postęp technologiczny i zmiany na rynku	73
Nowe gatunki papieru	75
Rynek europejski	76
Masy włókniste.	78
Makulatura	83
Papier i tektura	86
Papiery graficzne	89
Zużycie papieru i tektury	91
Eksport i import	93
Zagrożenia	94
Koncentracje i redukcje.	94
Import papierów z Chin	98
Opłaty za emisje CO ₂	101
Prognozy i inwestycje	102

Dystrybucja w Europie	103
Rynek polski	105
Masy włókniste	107
Makulatura	108
Produkcja papieru	113
Papiery graficzne	116
Zużycie papieru i tektury	118
Eksport i import papieru	120
Przedsiębiorstwa w przemyśle papierniczym	123
Kapitał zagraniczny i zmiany kapitałowe	125
Inwestycje i zapowiedzi	126
Negatywne skutki polityki lasów Państwowych	128
Dystrybucja papieru	131
Ceny na rynku papieru i jego surowców	139
Ceny makulatury	140
Ceny mas włóknistych	141
Ceny papieru i tektury	143
Rozdział czwarty. Producenci papieru w Polsce	149
Rozdział piąty. Zagraniczni producenci papieru	171
Rozdział szósty. Dystrybutorzy papieru w Polsce	213
Rozdział siódmy. Międzynarodowe organizacje, instytucje i firmy badawcze	257
Rozdział ósmy. Instytucje, organizacje i czasopisma branżowe w Polsce	269
Appendix I.	295
Stefan Jakucewicz, Papier dziś i jutro	297
Appendix II.	303
Stefan Jakucewicz, Normy, certyfikaty i atesty stosowane przy opisie papieru na jego opakowaniu i w danych technicznych producenta	305
Wykaz tekstów źródłowych	321
Oferta Biblioteki Analiz	329
Indeks firm omawianych w książce	337

Część czwarta

PAPIER

Po raz czwarty do rąk czytelników oddajemy opracowanie o rynku papieru przeznaczonego do produkcji książek, który nazywany jest papierem graficznym lub publikacyjnym. Jak w poprzednich edycjach tej publikacji, sytuujemy problematykę papierów graficznych w Polsce w szerokim kontekście zmian w przemyśle papierniczym na świecie i na naszym kontynencie. Tegoroczne opracowanie stanowi aktualizację i znaczne rozszerzenie zeszłorocznej publikacji i dotyczy nie tylko lat 2010 i 2011, ale też pierwszej połowy 2012 roku, o ile możemy już dysponować danymi za ten okres.

W poszczególnych rozdziałach omawiamy wpierw światowy rynek papieru, a następnie rynek europejski, w tym szczególnie sytuację w 19 krajach zrzeszonych w międzynarodowej organizacji producentów papieru i tektury CEPI, która w nieoceniony sposób zbiera i opracowuje informacje o rynku papierniczym na świecie i w Europie. W takim otoczeniu przedstawiamy aktualną sytuację na rynku polskim.

Przedmiotem zainteresowania są nie tylko producenci i dystrybutorzy papieru, ale też sektor surowców papierniczych, wśród których dominującą pozycję, wynikającą z technologii produkcji papieru, zajmują masy włókniste oraz makulatura. Zwracamy też uwagę na sytuację w sektorze drzewnym, gdyż drewno jest z kolei podstawowym surowcem do produkcji mas włóknistych. W tym sektorze dochodzi w ostatnich latach do znaczących zmian, chociaż z natury rzeczy – jak wszyscy wiemy – proces „produkcji” drewna wymaga wielu lat, jak też przemysłanych działań, których skutki są odczuwalne dopiero w kolejnych pokoleniach. Na świecie coraz większy obszar zajmują plantacje specjalnych gatunków drzew, z których pozyskuje się drewno nie po 30-40 latach jak dotychczas, lecz już po 30-40 miesiącach. Pierwsze takie plantacje mamy już w Polsce, na razie na skalę pilotażową, lecz wkrótce ich powierzchnia powinna być już znacznie większa.

Omawiając sytuację w sektorze papierniczym, musimy mieć świadomość, że ta dziedzina gospodarki znajduje się obecnie w sytuacji szczególnej. *Nam nie chodzi o lifting, przemysł oczekuje naprawdę rewolucyjnych rozwiązań, bo bez nich trudno będzie przetrwać w Europie* – stwierdził Michał Jarczyński, prezes Stowarzyszenia Papierników Polskich, w swoim wystą-

pieniu na Kongresie Papierników Polskich w czerwcu tego roku¹. Podkreślił dalej, że branża papiernicza zaliczana do sektora gospodarki opartego na drewnie (forest base industry) jest znaczącą dziedziną europejskiej gospodarki, zatrudniająca ponad 2 mln pracowników i wytwarzającą ponad 75 mld euro wartości dodanej rocznie. *Stosujemy w naszych celulozowniach i papierniach rozwiązania sprzed 20-30 lat, natomiast dzisiaj nie znamy 80 proc. zastosowań celulozy w produktach, jakie będą wytwarzane w roku 2050²*. Celulozownia przyszłości będzie według prezesa SPP kompleksem biorafineryjnym, który w pełni wykorzysta wszystkie cechy surowca – wytwarzać będzie nie tylko celulozę i papier, ale też chemikalia i biopaliwa, a jednocześnie stanie się wysokosprawnym obiektem trigeneracyjnym (jednoczesna produkcja energii elektrycznej, ciepłej i chłodniczej), wytwarzającym energię z odnawialnych surowców – resztek poprocesowych. *Nasz sektor jest i będzie liderem rozwoju technologii gazyfikacji, torryfikacji, karbonizacji i pirolizy. Nasze przedsiębiorstwa w przyszłości staną się multidyscyplinarnymi kompleksami przemysłowymi. Jedno jest pewne – czasy łatwe bezpowrotnie minęły i przed naszą branżą stoją coraz większe wyzwania, ale i olbrzymie możliwości* – ocenił Michał Jarczyński³.

Michał Jarczyński zwracał też uwagę na uwarunkowania ekologiczne w produkcji papieru. W 2011 roku podczas międzynarodowej konferencji Progress³11 w Łodzi, którą znamienne zatytułowano „Papier – naturalny produkt przyjazny środowisku”, stwierdził, że *Papier – produkt z dwoma tysiącami lat historii – staje na rozdrożu swojego rozwoju. Obecnie kwestie środowiskowe dominują nad aspektami technicznymi czy kosztowymi⁴*. W ten najbardziej lapidarny sposób przedstawił jeden z najtrudniejszych aspektów, jaki musi być rozwiązany w środowisku papierniczym w najbliższym czasie. Prezes Stowarzyszenia Papierników Polskich w swoim wystąpieniu podkreślił zdecydowanie, że branża papiernicza *jest strażnikiem środowiska i jego czyszcicielem⁵*, a także światowym liderem w wytwarzaniu energii ze źródeł odnawialnych, chociaż *te oczywiste prawdy nie docierają do przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej, który uważa papierników za coś gorszego niż korniki, termyty czy brudnica mniszka – tych, którzy niszczą lasy⁶*. Dlatego konieczne jest, szczególnie w środowiskach związanych

▲ 1. Michał Jarczyński „Rola przemysłu celulozowo-papierniczego w nowej ekonomii”, „Przegląd Papierniczy” nr 5/2012.

▲ 2. Ibid.

▲ 3. Ibid.

▲ 4. „Przegląd Papierniczy” nr 10/2011.

▲ 5. Ibid.

▲ 6. Ibid.